

Zuzendariaren bulegoko ate lila

El Roure Petit eskolan, beti arreta handia erakartzen zuen ate bat zegoen. Ez zen liburutegiko atea, ezta jantokiko atea ere, ezta gimnasioko atea ere.

Zuzendariaren bulegoko atea zen.

Denek ezagutzen zuten helduleku biribil eta urre kolorekoa zuelako eta, erdian, eskuz egindako kartel txiki bat zuelako:

Zuzendariaren Bulegoa – Sartu irribarre batekin

Zuzendariaren izena Núria zen. Betaurreko biribilak, oinetako erosoak janzten zituen eta beti boligrafo bat eramaten zuen poltsikoan. Baina haurrei gehien gustatzen zitzaiena Núria zuzendaria ez zela beldurgarria izan zen. Aitzitik: entzuten zekien, barre egiten zekien eta beti aurkitzen zuen modua mutilak eta neskak garrantzitsuak sentiarazteko.

Martxoko goiz batean, eguzkia katu kutun baten antzera leihoetatik sartzen zen bitartean, Marta irakasleak arbelean idatzi zuen:

Martxoak 8 – Emakumeen Nazioarteko Eguna

“Aurten”, esan zuen irakasleak, “jarduera oso berezia egingo dugu. Núria zuzendariak zuzendariaren bulegora igotzera gonbidatu gaitu”.

Gela osoaren begiak zabaldu ziren.

“Zuzendariaren bulegora?” xuxurlatu zuen Arnauk.

“Guztiok?” galdetu zuen Janak.

“Bai, guztiok”, erantzun zuen irakasleak. “Baina baldintza bat dago: begiak zabalik eta bihotza sorpresa bat aurkitzeko prest sartu beharko duzue”.

Horrek are gehiago piztu zuen haien jakin-mina.

Zuzendariaren bulegoko atera iritsi zirenean, zerbait berria ikusi zuten: ohiko kartelaren ondoan beste bat zegoen, txikia eta lila kolorekoa, honela zioen:

Gaur istorio ausartentzako atea irekitzen dugu.

Núria zuzendariak irribarre batekin agurtu zituen.

“Ongi etorri, esploratzaileak! Sartu, sartu”.

Zuzendariaren bulegoa imajinatu zutena baino ederragoa zen. Paper koloretsuz estalitako mahai bat zegoen, ipuin-liburuekin apalategia, sabaira iristen zen landare bat eta gelaren erdian alfonbra biribil bat. Baina gauzarik harrigarriena urruneko horma izan zen.

Argazkiz beteta zegoen.

Irakasleen, amonen, medikuen, zientzialarien, artisten, suhiltzaileen, nekazarien, idazleen, kirolarien argazkiak... Eta auzoko emakumeak ere bazeuden: okina, liburuzaina, eskolako sukaldaria, jolastokiko

arduraduna eta autobusa gidatzen zuen ama bat.

“Nor dira emakume hauek guztiak?” galdetu zuen Brunak.

Núria zuzendaria hormara hurbildu zen eta esan zuen:

“Modu batera edo bestera gauzak aldatzen lagundu duten emakumeak dira. Batzuek aurkikuntza handiak egin zituzten. Beste batzuek ideia ausartak izan zituzten. Beste batzuek, besterik gabe, ez zuten amore eman. Eta guztiek gogorarazten digute zerbait garrantzitsu bat: neskek amets handiak egin ditzaketela, eta mutilek errespetuz eta pozik ibiltzen ikasi behar dutela haien ondoan”.

Isilik geratu zen gela.

Orduan, Bielek eskua altxatu zuen.

“Baina… zergatik egiten dugu hau gaur?”

Núria zuzendariak irribarre egin zuen.

“Emakumeen Nazioarteko Eguna hurbiltzen ari delako. Eta ez da zoriontzeko eguna bakarrik. Gogoratzeko, ikasteko eta gure eskola guztiontzat leku justu bat izaten jarraitzeko eguna da”.

Mahai gainean, izarrak marraztuta zituen lila koloreko kutxa bat zegoen.

“Kutxa honen barruan”, azaldu zuen, “erronka bat dago zuentzat”.

Janak hunkituta begiratu zion.

“Erronka bat?”

“Bai. Haur bakoitzak txartel bat hartuko du”.

Banaka, haurrek txartelak atera zituzten. Bakoitzak esaldi bat zuen idatzita.

Arnauren txartelak zioen:

“Aurkitu zure komunitatean lan garrantzitsua egiten duen emakume bat”.

Brunaren txartelak zioen:

“Gogoratu neska bat ausarta zen garai bat”.

Bielen galderak honela zioen:

“Pentsatu denek egin ahal izan beharko luketen zerbait, mutilak edo neskak izan”.

Janaren galderak honela zioen:

“Zein amets bete nahiko zenuke inork ezin duzula esan gabe?”

Haurrak alfonbra gainean eseri eta hizketan hasi ziren.

“Nire amonak irakurtzen ikasi zuen nagusiago zenean”, esan zuen Brunak. “Eta orain ipuinak irakurtzen dizkio nire lehengusu txikiari”.

“Nire ama mekanikaria da”, esan zuen Bielek. “Eta badaki nik ere ulertzen ez ditudan gauzak konpontzen”.

“Nire ahizpa zaharrenak ingeniari izan nahi du”, azaldu zuen Arnauk. “Batzuk harrituta daude, baina uste dut gauza harrigarriak eraikiko dituela”.

“Alkatea izan nahi dut... edo astronauta... edo biak!” esan zuen Janak, denei barre eraginez.

Núria zuzendariak hitzik esan gabe entzun zuen, bere begiek hitzak altxor balira bezala eusten zizkiotela zirudien.

Denek amaitu zutenean, zuzendaria zutitu eta bere mahaiko tiradera bat ireki zuen. Lila koloreko markoa zuen ispilu txiki bat atera zuen.

“Orain horma osoko argazkirik garrantzitsuena erakutsiko dizuet”.

Haurrek argazkiak begiratu zituzten, baina zuzendariak burua astindu zuen.

“Ez, ez dago hor.”

Ispilua alfonbraren erdian jarri zuen.

“Hemen dago.”

“Ispilu bat?” galdetu zuen Bielek.

“Bai”, esan zuen Núria zuzendariak. “Zuen artean etorkizuneko zientzialariak, irakasleak, artistak, medikuak, nekazariak, zuzendariak, asmatzaileak, arkitektoak, sukaldariak, kirolariak daudelako... Eta etorkizuneko gizonak ere badaude, neskekin batera mundu hobea partekatzen, errespetatzen, zaintzen eta eraikitzen jakingo dutenak. Etorkizuna ez da inor atzean utziz eraikitzen”.

Janak ispiluan begiratu eta irribarre egin zuen.

Brunak ere bai.

Arnauk leunki esan zuen:

“Horrek esan nahi al du denok lagundu dezakegula?”

“Horixe bera”, erantzun zuen zuzendariak. “Emakumeen Nazioarteko Egunak ere helburu hori betetzen du: gogorarazteko berdintasuna denok eraikitzen dugula, egunero, hitzekin, erabakiekin eta keinu txikiekin”.

Une horretan, hiru kolpe leun entzun zituzten atean.

Jo, jo, jo.

Sílvia zen, eskolako sukaldaria, gaileta biribilduz betetako saski bat zeramala.

“Entzun dut gaur zuzendariaren bulegoan gauza garrantzitsuak gertatzen ari direla”, esan zuen, dibertituta.

“Oso garrantzitsua”, erantzun zuen Núriak.

Sílvia barrura sartu eta azaldu zuen txikitan sukaldatzea maite zuela, baina jende askok esaten ziola “ez zela garrantzitsua”. Baina eutsi egin zion, ikasi egin zuen, errezetak ikasi zituen leku askotatik, eta orain plater goxoak prestatzen zituen eskola osoarentzat.

Orduan Carme, zaintzailea, iritsi zen. Bazekien nola konpondu giltzarrapoak, aldatu bonbillak eta lasaitu nerbioak irribarre batekin.

Eta Laia, eskolako ikasle ohia, orain itsas zientzialari izateko ikasten ari zena, ere igo zen.

Goiz hartan, zuzendariaren bulegoa istorioz beteta zegoen.

Emakume ausarten istorioak.

Emakume iraunkorren istorioak.

Kapa jantzi gabe, egunero gauza apartekoak egiten zituzten emakumeen istorioak.

Núria zuzendariak haur bakoitzari paper zuri bat eman zion, izenburua idatzita zuela:

“Inspiratzen nauen emakumea”

“Biharko”, esan zuen, “miresten duzuen emakume bati buruz marraztu edo idaztea nahi nuke. Norbait ospetsua edo oso hurbileko norbait izan daiteke. Zure ama, izeba, lagun, irakasle, bizilagun, atleta edo zientzialari izan daiteke. ‘Nik ere egin dezaket’ edo ‘Eskerrik asko bidea zabaltzeagatik’ pentsarazten dizun edozein emakume”.

Zuzendariaren bulegotik irten zirenean, lila koloreko atea ez zen gehiago misteriotsu iruditzen.

Orain ate berezi bat zirudien.

Istorioak gordetzen zituen ate bat.

Hurrengo egunean, eskolako pasilloa marrazki eta hitzez beteta zegoen. Amona ausartak, ama langileak, ahizpa sortzaileak, irakasle pazientziatsuak eta gaur egungo neskek edozein etorkizun imajinatu ahal izateko borrokatu ziren emakumeen erretratuak zeuden.

Núria zuzendariak orri guztiak bere atearen ondoko mural handi batean zintzilikatu zituen.

Goian, hau idatzi zuen:

“Gure eskolan, neska oro izan daiteke amesten duena.

Eta mutil orok lagun dezake hori lortzen”.

Eta egun hartatik aurrera, norbait zuzendariaren bulegotik pasatzen zenean, ez zuten paper-lanetan, bileretan edo ordutegietan bakarrik pentsatzen.

Lila koloreko ate batean pentsatzen zuten.

Ideia ausartak sortu ziren atea.

Ametsak hazten ziren atea.

Eskola batean eta munduan ahots guztientzat lekua dagoela gogorarazten zien atea.

Batez ere, denbora luzez nahikoa entzun ez direnentzat.

Eta horrela, istorio hau amaitu da…

baina mezua, gaur egun ere, eskolako korridoreetan zehar ibiltzen jarraitzen du.